

فرم معرفی دروس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

معاونت آموزشی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹

معرفی درس اپیدمیولوژی در نظام سلامت

گروه آموزشی: اپیدمیولوژی و آمار

دانشکده: بهداشت

*نام و شماره درس: کاربرد اپیدمیولوژی در نظام سلامت ۱۲۶۱۰۳۲	*رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ناپیوسته ارشد اپیدمیولوژی
*روز و ساعت برگزاری: شنبه ۱۵-۱۳	*محل برگزاری: وبینار / مجازی
*تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد نظری	
*دروس پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق و روشهای اپیدمیولوژی	
*نام مسوول درس: دکتر علی احمدی	*تلفن و روزهای تماس: ۰۹۱۳۳۸۳۴۳۲۴
*آدرس دفتر: گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمارزیستی	*آدرس Email: aliahmadi2007@gmail.com
*هدف کلی درس: توانمند سازی دانشجویان برای استنباط از داده های اپیدمیولوژی، تفکر اپیدمیولوژیک و کاربرد آنها در مداخلات و ارزشیابی سلامت جامعه و آشنایی با اصول و فنون مدیریت و مراقبت در نظام سلامت و ابزارهای مورد نیاز از جمله GIS	
*اهداف اختصاصی درس:	
۱- دانشجوی بتواند اصول، مفاهیم و روش های مراقبت اپیدمیولوژیک، پیشگیری و اندازه های سلامت در جامعه آشنا شده و تفسیر نماید. ۲- دانشجوی بتواند مفهوم گذار اپیدمیولوژیک، پیشگیری و خدمات آن، بار بیماری ها را درک و محاسبات بار بیماریها را انجام دهد. ۳- دانشجوی بتواند اصول سیاستگذاری، مدیریت و برنامه ریزی و مشارکت در نظام سلامت را بیان، اجرا و نقد و تفسیر نماید. ۴- دانشجوی طبقه بندی و نحوه اندازه گیری کیفیت زندگی، امید زندگی را فرامی گیرد.	
۵- دانشجوی بتواند با مدیریت نظام مراقبت بیمارها و outbreak investigation و گام های آن را در جامعه اجرا و مستندسازی و گزارش دهد.	
۶- دانشجوی با چگونگی تعیین الگوی سلامت و ابزارهای تصمیم گیری در سطح جامعه و نظام سلامت آشنا گردد. به ویژه نرم افزار GIS	
۷- دانشجوی با روشهای مدیریت در نظام سلامت، ارزیابی مستندات سلامت آشنا و بتواند آنها را ارزیابی و تفسیر نماید.	
۸- دانشجوی با علل و عوامل استفاده از خدمات نظام سلامت آشنا گردد.	
۹- دانشجوی بتواند برای الگوهای برخورداری و بهرمندی از نظام سلامت مطالعات مورد نیاز را انجام یا نقد نماید.	
۱۰- دانشجوی درباره پاسخگویی نظام سلامت به جامعه بتواند سناریوهای لازم را تدوین کند. با مبحث سناریو نویسی آشنا گردد.	
۱۱- دانشجوی بتواند توزیع جغرافیایی سلامت و بیماری را در جامعه انجام و تفسیر نماید. و با تحلیل زمانی و مکانی بیماریها و عوامل خطر آشنا گردد.	
*منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس- در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)	

1- Managerial Epidemiology, Practice, Methods, and Concepts. G.E.Alan Dever

2- Epidemiology and Management for Health Care for All. By P.V.Sath

3- Epidemiology in Health Services Management. Dever, G.E.Alan

4- Epidemiology and Management in Health Care Methodological Aspects. Lambert Manzoli, Paolo Villari, Antonio Boccia

*نحوه ارزشیابی دانشجویان و بارم مربوط به هر ارزشیابی:	
الف) در طول دوره (کوئیز، تکالیف، امتحان میان ترم (مشارکت های کلاسی ۳۰٪ نمره)	
ب) پایان دوره ۷۰٪ نمره	
*سیاست مسوول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان در کلاس درس: رعایت دقیق مقررات آموزشی	

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس اپیدمیولوژی نظام سلامت - نیمسال دوم ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۱/۲۰	۳-۱	اندازه های سلامت و بیماری در جامعه، اصول، مفاهیم و روش های مراقبت اپیدمیولوژیک، پیشگیری و اندازه های سلامت	دکتر احمدی	روش تحقیق و اصول و روشهای اپیدمیولوژی
۲	۱۱/۲۷	۳-۱	Field Epidemiology ، مفاهیم بار بیماریها و مراقبت و گذار اپیدمیولوژیک و جمعیت شناختی	دکتر احمدی	جلسه قبل
۳	۱۲/۴	۳-۱	نظام سلامت، مدیریت سیستمیک، مدیریت نظام سلامت	دکتر احمدی	جلسه قبل
۴	۱۲/۱۱	۳-۱	اصول سیاستگذاری، مدیریت و برنامه ریزی و مشارکت در نظام سلامت، زنجیره برنامه ریزی	دکتر احمدی	جلسه قبل
۵	۱۲/۱۸	۳-۱	اصول سیاستگذاری، مدیریت و برنامه ریزی و مشارکت در نظام سلامت/ کیفیت زندگی و ارزیابی شاخص های سلامت	دکتر احمدی	جلسه قبل
۶	۹۹/۱۲/۲۵	۳-۱	مدیریت نظام مراقبت بیمارها و ابزارهای اندازه گیری در سطح جامعه	دکتر احمدی	جلسه قبل
۷	۱۴۰۰/۱/۱۷	۳-۱	شناسایی مشکلات و چالش های نظام سلامت / اولویت ها	دکتر احمدی	جلسه قبل
۸	۱/۲۴	۳-۱	توزیع جغرافیایی سلامت و بیماری و عوامل خطر و GIS	دکتر احمدی	جلسه قبل
۹	۱/۳۱	۳-۱	توزیع جغرافیایی سلامت و بیماری و عوامل خطر و GIS	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۰	۱۴۰۰/۲/۷	۳-۱	توزیع جغرافیایی سلامت و بیماری و عوامل خطر و GIS	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۱	۲/۱۴	۳-۱	آزمون میان ترم، کار کلاسی شماره ۱؛ سخنرانی دانشجوی/ نقادی	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۲	۲/۲۱	۳-۱	روشهای تحلیل و ارزیابی مستندات و برنامه در نظام سلامت	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۳	۲/۲۸	۳-۱	ارزیابی مستندات، کار کلاسی شماره ۲ و سخنرانی دانشجوی/ نقادی	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۴	۳/۴	۳-۱	بررسی الگوی بهره مندی از نظام سلامت و مطالعات مرتبط	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۵	۳/۱۱	۳-۱	تصمیم گیری در نظام سلامت و اصول مشارکت	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۶	۳/۱۸	۳-۱	پاسخگویی نظام سلامت و سناریو نویسی در سلامت و آینده پژوهشی	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۷	۳/۲۵	۳-۱	توزیع جغرافیایی سلامت و بیماری و GIS کار کلاسی شماره ۳ و سخنرانی دانشجوی/ روش های نقادی	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۸	۴/۱	۳-۱	جمع بندی و ارزیابی انتقادی و پرسش و پاسخ	دکتر احمدی	جلسه قبل

*تاریخ امتحان میان ترم *تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس برنامه آموزش دانشکده

*سایر تذکر های مهم برای دانشجویان:

- مطالب هر جلسه وابسته به جلسه قبل بوده و دانشجویان عزیز حتی المقدور غیبت نکنند.
- در هر جلسه ممکن است کوئیز گرفته شود لذا دانشجویان با آمادگی قبلی درباره مطالب گفته شده، در کلاس حضور یابند.
- باتوجه به همزمانی تعطیل رسمی با زمان کلاس، لازم است دانشجویان محترم برای برگزاری کلاس جبرانی هماهنگ نمایند.
- تدوین پروپوزال مهمترین بخش از نمره امتحان خواهد بود.

فرم معرفی دروس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد
معاونت آموزشی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

کد درس: ۱۵

نام درس: کاربرد اپیدمیولوژی در نظام سلامت

پیش نیاز یا همزمان: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق کد ۰۲ و روش های اپیدمیولوژی کد ۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

دانشجو پس از فراگیری این درس اهمیت و کاربرد دانش و روش های اپیدمیولوژی در نظام ارائه خدمات سلامت را به منظور ارزیابی سیستم، شناخت و تعیین دینفعان درونی و بیرونی نظام سلامت، شناخت، تحلیل و اولویت بندی مشکلات، طراحی و اجرای مداخلات ممکن به منظور تولید دانش، روش و مهارت اجرای اصلاح و بهبود سیاست ها، منابع سلامت، برنامه ها، روش های اجرایی و ارزیابی و ارزشیابی در نظام سلامت را یاد گرفته و تشریح نماید.

شرح درس:

استفاده از دانش و روش های اپیدمیولوژی به منظور مدیریت حوزه سلامت کشور، استان، شهرستان و حوزه های جغرافیایی سیاسی و جمعیتی کوچک

رتوس مطالب (۲۴ ساعت نظری):

اصول، مفاهیم و روش های مراقبت اپیدمیولوژیک، پیشگیری، مفاهیم ساختار سلامت، مدیریت پیشگیری و ارائه خدمات سلامت، مفهوم گزارش اپیدمیولوژیک، بیماریها، نقش اپیدمیولوژیک، مدل های اپیدمیولوژیک، سیاست گذاری سلامت، مفهوم حوزه سلامت، همکاری و مشارکت، مدل های مبتنی بر پیشگیری، مدیریت خدمات سلامت، فرایند برنامه ریزی، شناخت اندازه های اپیدمیولوژی و استفاده از آنها در مدیریت سلامت، شناسایی اپیدمیولوژیک مشکلات، استفاده از اندازه های اپیدمیولوژیک به منظور تعیین عوامل خطر بیماریها و اولویت بندی آنها، استفاده از اپیدمیولوژی توصیفی برای شناخت الگوی سلامت و بیماریها در جامعه، شناسایی متغیرهای جمعیت شناختی اجتماعی و روش زندگی موثر در الگوی بیماریها، توصیف متغیر زمانی بیماریها و مشکلات سلامت، ارزیابی مستندات سلامت، عملکردهای سلامت عمومی، چارچوب و استفاده از مستندات برای مدیریت خدمات سلامت، روش های تقادری مدیریت خدمات سلامت، ارزیابی اپیدمیولوژیک تحلیل حوزه های کوچک جغرافیایی، اندازه های اپیدمیولوژیک مناسب برای تحلیل حوزه های کوچک جغرافیایی، دستورالعمل آماری برای ارزیابی پیامدها و تحلیل اندازه های اپیدمیولوژیک عوامل موثر بر استفاده از خدمات سلامت، شناسایی روند استفاده از خدمات سلامت، تجزیه تحلیل اپیدمیولوژیک نحوه استفاده از خدمات سلامت، استفاده از GIS در مدیریت خدمات سلامت، استفاده از GIS در حفاظت از سلامت محیط و استفاده از GIS در مطالعات و مدیریت نظام مراقبت بیماریها.

منابع اصلی درس:

- 1- Managerial Epidemiology, Practice, Methods, and Concepts. G.E Alan Dever
- 2- Epidemiology and Management for Health Care for All. By P.V Sathi
- 3- Epidemiology in Health Services Management. Dever, G.E Alan
- 4- Epidemiology and Management in Health Care Methodological Aspects. Lambert Manzoli, Paolo Villari, Antonio Boccia

شیوه ارزیابی دانشجو

مشارکت و فعالیت های کلاسی ۳۰٪ نمره ی کل

آزمون کتبی پایان ترم سال ۲۰٪ نمره ی کل